

WOMU GE GA DOBU BO

Ka Heberum ba tire te sokawa Womu ge ga dobu bo. Kurɔ ka durɔn k̄irun gariya ta m̄ɔ.

Yuuba ba tire ten gari weesinawa ka k̄i te Gusunɔ u win tɔmbu Isireliba k̄i. Ma naanɛ dokeobu ba maa tu weesina ka k̄i te Yesu Kirisi u win yigberu k̄i.

Tire ten kpunaa

1. Womu 1, wiru 1.1n di sere wiru 2.7.
2. Womu 2, wiru 2.8-17.
3. Womu 3, wiru 3.1n di sere wiru 5.1.
4. Womu 4, wiru 5.2n di sere wiru 6.3.
5. Womu 5, wiru 6.4n di sere wiru 7.11.
6. Womu 6, wiru 7.12n di sere wiru 8.5a.
7. Womu 7, wiru 8.5b-14.

¹ Womu ge ga dobu bo wee. Salomɔɔwa ga ka yã.

Kurɔ ka durɔn faagi

Kurɔ u nɛɛ,

² a man s̄suo ka wunen tiin nɔɔ.

Domi wunen k̄irun kookoosu su tam dobu kere.

³ Wunen wani yi nuburu do.

A s̄awa nge turare ye ya pusa.

Yen s̄na w̄ndiaba ba nun k̄i.

⁴ A man tii gawema kpa su nun naa sw̄i ka duka.

A s̄awa nen sunɔ, a ka man doo wunen w̄a yerɔ.

Wunen saabuwa sa nuku dobu m̄ɔ.

Wunen k̄iru ta tam dobu kere.

Ba gem m̄ɔ be ba nun k̄i.

⁵ Yerusalemun w̄ndiaba, i swaa dakio i nɔ.

Na t̄iri, adama na s̄a kurɔ burɔ.

Na t̄iri nge Kedaan kuu bekuruginu,

adama na wāwa nge beku karenu ni nu wāa
Salomān sina kpaarō.

⁶ I ku man gēm yèn sō na tīri.

Sōwa u man kua mε.

Nen sesubu ba ka man mōru kua.

Ba man kua ben reseem dāa gbaarun kōso.

Adama na n̄ nen tiigiru kōsu.

⁷ A man sōwō nen kīnasi mi a ra wunen sabenu
kpare,

ka mi a ra de nu sō sure.

Kpa na kun maa sirene wunen berusebun sabenu
suunu sō.

Yāa kparoba nεε,

⁸ wunε wi a tən kurabu kpuro buram kere,

à kun yam mi yē, a doo a yāa gōn yira swīi.

Kpa a wunen bonu kpara kparobun wāa yerun
bōku.

Durō u nεε,

⁹ nen kīnasi, a ka dum nia weene

ye ya Egibitin sunən tabu keke gwamō.

¹⁰ Wunen bura yānu nu ra de wunen baanu nu man
wēre.

Wunen wīira ka goonu wā.

Yāa kparoba nεε,

¹¹ sa ko nun saba kua ye ya wura ka sii geesu mēnne.

Kurō u nεε,

¹² sanam mε sina boko u sō ka wigibu,

nen turaren nubura pusa.

¹³ Nen kīnasi u nuburu dowā nge turare ye ba mō
miru,

ye ya sure nen tororō.

¹⁴ Nen kīnasi u sāawa nge dāa wēε burasu.

Su ra kpiwa resem dāa gbaarō Engedio.

Durō u nεε,

15 nɛn kɪnasi, a sãawa kurɔ burɔ.
Wunen nɔni yi ballimɔ nge waa bakagii.

Kurɔ u nɛɛ,

16 nɛn kɪnasi, a sãawa durɔ burɔ,
wuna a man wɛre.

Besɛn kpin yeru ta ko n nɔɔ nɛ nge yaka bekusu.

17 Dãa ye ba mɔ sɛduru, yera ba ka besɛn dirun dãa
mwaanatia kua.

Ma ba ten yari kua ka dãa ye ba mɔ sipɛɛ.

2

1 Nɛna na sãa nge gunarun biibii ye ya kpia tem
tɛɛraɔ.

Na maa sãa nge yakasun biibii ye ya wãa wɔwaaɔ.

Durɔ u nɛɛ,

2 à n nɛn kɪnasi wa win wɔndia kpaasibun wuurɔ,
u ra n sãawa nge biibii ye ya wãa sãkin suunu sɔɔ.

Kurɔ u nɛɛ,

3 à n nɛn kɪnasi wa aluwaasiban suunu sɔɔ,
u sãawa nge dãa te ba mɔ pɔmie dãnun suunu sɔɔ
tɛn marum mu dibu do.

Na ra kã na n sã win saarɔ.

4 U ka man da mi ba ra tãɔ baka dĩanu di.

Ma u man nɛnua ka kĩru.

5 Wee kĩa man barɔ kua.

A man dam kɛ ka kira duronu, ka pɔmien marum.

6 Na kĩa na n nɛn wiru sɔndi win nɔm dwareɔ,
kra win nɔm geu gu man bɔkasi.

Durɔ u nɛɛ,

7 bɛɛ Yerusalemun wɔndiaba, na bɛɛ sãɔmɔ
ka yɛɛ kpiki ka nennun yĩsinu,

i ku nɛn kɪnasi yamia saa ye u n kĩa u se.

Durɔ u wee

Kurɔ u nɛɛ,

8 na nɛn kɪnasin nɔɔ nɔɔmɔ.

Wɔɔ u guunu sarikiramɔ u wee.

⁹ U sãawa nge yaa kpiku ñ kun me nge gini kpɛma.

Wi wee dirun biruɔ,
u man mɛɛrima fɛnɛntin di.

¹⁰ Ma u ka man gari kua u nɛɛ,
a seewo nɛn kĩnasi, kurɔ burɔ, a na.

¹¹ Wee puran saa ya doona,
ma gura ya yɔra*.

¹² Biibii ya kpia yam kpuro.
Sa gunɔ bwese bwesekan swĩi nɔɔmɔ.
Kparukonun swĩi yi nɔɔra bɛsɛn tem sɔɔ.

¹³ Dãa te ba mɔ figie ta marum torumɔ,
ma resɛm tɔkan wɛsun nubura pusa.
A seewo, a na nɛn kĩnasi, kurɔ burɔ,

¹⁴ wunɛ wi a sãa nge sãkusã ye ya wãa kpee baa sɔɔ
ya kuku.

A man wunɛn wuswaa sɔɔsio.

A de n wunɛn nɔɔ nɔ.

Domi wunɛn dɔkɔra nɔɔbu do.

Mɛya maa wunɛn wuswaa ra man wɛre.

Kurɔn mero u nɛɛ,

¹⁵ i sun demaku binu mwɛɛrio
ni nu bɛsɛn resɛm gbaaru sankumɔ saa ye ya wɛsu
sãa.

Kurɔ u nɛɛ,

¹⁶ nɛn kĩnasi u sãawa negii,

na maa sãa wigi.

U win sabenu kparamɔ yakasun biibiin suunu sɔɔ.

¹⁷ A de a gɔsira, nɛn kĩnasi, a n wãa guunu wɔllɔ
a n sãa nge yaa kpiku ñ kun me nge gini kpɛma,
sere sɔɔ u ka du saaru tu kpɛa.

* **2:11** *gura ya yɔra* - Isireliban temɔ, puran saa gura ra nɛ.

Ba ten sin yerun leferi beku wunəmgiru wukiri
 te Yerusalemun wəndiaba ba buraru kua kīrun sō.
 11 I yarima bæe Siənin wəndiaba, i sina boko
 Saloməə wa.
 U win furə doke ge win mero nùn dokea saa ye u
 kurə kpaaru kua.
 Dəma te, u wāa nuku dobu sōə.
Durə u nəe,

4

1 a sāawa kurə burə, nən kīnasi.
 Wunen nəni yi ballimə nge waa bakagii wunen
 sənditian wērin di.
 Wunen seri yi sāa nge boo wuuru te ta saramamə
 Galadin guuru wəllun di.
 2 Wunen donnu nu buriri nge yāa nən sansu ba
 bəəra nu nim nərum wee.
 Nu maa nəə nəwa swēe swēe, nən gara kun kande.
 3 Wunen nəə ga swēriwa nge tom,
 ma ga waabu wā.
 Wunen baanu nu balliməwa nge dire sənəm bia
 wunen sənditian wērin di.
 4 Wunen wīira wāwa nge Dafidin dii bwereku gagu
 mi ba ra tabu yānu bere.
 Wunen saban bataniba ba sāa nge tabu yāa ni ba
 bwē mi.
 5 Wunen bwāsu sāa nge yaa kpikun binu yiru ni nu
 yakasu dimə biibiin suunu sōə.
 6 Sere sōə u ka du saaru tu kpēa,
 kon da guuru wəllə mi turare ye ba mē miru ka
 turare dekagia ya wāa.
 7 A sāawa kurə burə, nən kīnasi.
 A n̄ bau gagu mə.
 8 A na su doona saa Libanin guunun di

ka Seniri ka Heeməən guurun di
mi gbee sinansu ka musuku yambarəsu ra n wāa.
9 Bəɛɛn nəni yì n yinna, n̄ kun mɛ nà n wunɛn saban
batani tia wa,
wunɛn kīra ra n̄n gōru kpuro mwɛwa, n̄n sesu,
n̄n kurɔ.
10 Wunɛn kīru ta nuku dobu mə n̄n sesu, n̄n kurɔ.
Wunɛn kīru ta tam dobu kere.
Mɛya maa wunɛn turaren nuburu ta do ta turare
kpuro kere.
11 Wunɛn nəɔ ga s̄subu do nge tim bau.
Tim ka bom mu wāa wunɛn nəɔ s̄ɔɔ.
Wunɛn yānu nu nuburu dowa nge dāa te ba m̄
sɛduru Libaniɔ.
12 A s̄awa nge dāa gbaaru te ba kara koosi, n̄n
sesu, n̄n kurɔ.
A s̄awa nge dəkɔ ye ba kenua, n̄ kun mɛ nge bwia
ye ba mara.
13 Wunɛn nim mu dāa gbaarun dānu yēkamɔ.
Nin binu ni ba sokumɔ gerenadi nu do too.
Mɛya lalle ka naadi ya maa kpia mi,
14 ka safarani, ka yaka si su nuburu do, ka kanɛli,
ka dāa ni ba ra ka turare dɛkagia ko, ka miru, ka
aloɛsi,
ka sere yaka si su nuburu do bu bo kpuro.
15 Wunɛ a s̄awa nge dāa gbaarun dəkɔ
n̄ kun mɛ nge bwia ye ya nim sumɔ
mɛ mu wee saa Libanin guunun di.
Kurɔ u nɛɛ,
16 s̄ɔɔ yēsi yēsikan wosu,
i seewo i n̄n dāa gbaarun dānu k̄ɔ,
kpa nin nuburu duroru tu yari kpuro.
I de n̄n kīnasi u du win dāa gbaaru s̄ɔɔ
kpa u yen dāa bii geenu di.

Durə u wee
Durə u nɛɛ,

5

¹ na dua nɛn dāa gbaaru sɔɔ,
nɛn sesu, nɛn kurɔ.
Na nɛn turare ye ba m̀ mirun dāa yorimɔ ka kiki si
su nuburu do.
Na nɛn tim baun tim dimɔ.
Na nɛn tam ka nɛn bom n̄rumɔ.
Yerusalemun w̄ndiaba ba nɛɛ,
i dio, bɛɛ be i k̄ianɛ.
I n̄ruo kpa i n k̄iru barɔ.

Kurə u gambo wukia

adama n dākuru kua

Kurə u nɛɛ,

² na d̀ adama nɛn bw̄ra ya n̄ kp̄i.
Na ka nɛn k̄inasi dosimɔ u gambo soomɔ.

Durə u nɛɛ,

a man k̄eniɔ, nɛn sesu, nɛn k̄inasi.
Wunɛ wi a s̄aa nge s̄akus̄a, a yiba.
Nɛn wira nikerera.
Ma nɛn seri nim s̄ɛra.

Kurə u nɛɛ,

³ wee na nɛn yaberu pota.

Kon maa kp̄i n se n tu sebe?

Na nɛn k̄ori kpakia kɔ, yera kon maa se n yi disinu
ko?

⁴ Yera nɛn k̄inasi wi, u win n̄omu kp̄ɛɛma gambon
wem di,

ma nɛn bw̄ra wur̄a win mi.

⁵ Na seewa n ka n̄n̄ k̄enia.

Turare ye ba m̀ miru ya d̄aakumɔ nɛn n̄oman di
gambon n̄nutia sɔɔ.

⁶ Na nɛn k̄inasi k̄enia,

adama na deema u doona.

Nen bwẽra raa wura win mi, sanam me na win nõ
nua.

Na nõn kasu kasu, na nõn nõn wa.

Na nõn soka, u nõ wure.

⁷ Wuu gen kõsobu ba ka man yinna.

Ba man so ba mæera kua.

Be ba gbãraru kõsu, ba nen sãnditia mwa.

⁸ Bæ Yerusalemun wãndiaba, na bæ kanamã,

i n nen kĩnasi wa, i nõn sãwã win kĩa man barã
kua.

Yerusalemun wãndiaba ba næ,

⁹ wunẽ wi a kurõbu kpuro buram kere,

mba wunen kĩnasi wi, u mã ye goo kun mã a ka sun
sãmã mæ.

Kurõ u næ,

¹⁰ nen kĩnasi, tøn swãwã, win wuswaa ballimã.

Tãmbu nõrõbun suba wãkuru (10.000) sã, wiya kaa
waabu ghi.

¹¹ Win wuswaa ya ballimã nge wura gea.

Win seri yi tĩriwa nge gunã mãran sansu.

¹² Win nõni yi sãawa nge waa bakagii ye ya wã
daarã.

Win nõni kpiki yi sãawa nge bom bekum.

Nõni yi, yi ka kpee gobiginu weenẽ ni ba doke taabu
sã.

¹³ Win baanu nu wãwa nge turare bii yi yi kpiibu
wee.

Win nõ ga sãawa nge biibii yèn min di turare ya
dãakumã.

¹⁴ Win nõma ya ka wuran suma weenẽ ye ba kpee
gobiginu dokea.

Win wasi yi wõru nge suunu don te ba wãriasia
ba buraru koosi ka kpee buranu ni nu nõni boogu
mã.

7 Wunən baanu nu balliməwa nge dire sənsəm bia
wunən sənditian wērin di.

8 Sinanibun geera sāawa wata,
sina kurəbu maa wənε.
Wəndiaban geera kun nəru mə be.

9 Adama nən kīnasi wi, u n̄ bau mə,
u sāawa nənəm be səɔ.
U sāawa win mɛron bii wəndia teereru te u kī too.
Wəndia be ba n̄n wa, ba nεε,
u sāawa domarugii.

Sinanibu ka ban sina kurəbu ba maa n̄n siara ba
nεε,

10 wara u yarimam wee nge buruku səɔ.

Wara u wā mɛ nge suru.

Wara u ballimə nge səɔ.

U nanum mə nge tabu sīa ka yen gidi bəra.

11 Na da dāa gbaarə mi dāa marum wāa,
n ka wa yakasu s̄u n kpia wəwaɔ,
kpa n wa resəm tōka yà n kpara,
kpa n maa wa dāa te ba m̄d̄ Gerenadi t̄a n w̄su s̄a.

12 Na n̄ ka baaru nən bwēra man sua,
ya man dōke nən t̄əmbun tabu kəkεban suunu səɔ
yi dumi gawe.

Kurəbu ka wəndiaba ba nεε,

7

1 a gəsirama, a gəsirama, Sunəmun bii,

a gəsirama su nun mɛri.

Mban sōna i nɛ Sunəmun bii mɛera
nge wi u yaamə tən wuunu yirun baa səɔ.

Durə u nεε,

2 wəndia bɛɛregii, wunən naasu su wā salubata səɔ.

Wunən pəra ya wāwa nge saba.

Wi u ye kua məmən tiiwa.

3 Wunen bwĩirun gira yera sāawa bwerere nge
 nōran nōo
 ye ya ku ra tam kpe.

Wunen bāsō ga swēri nge alikama ye ba ka biibii
 sikerene.

4 Wunen bwāsu sāawa nge yaa kpikun binu yiru.

5 Wunen wĩiru ta buririwa nge suunu donnu.

Wunen nōni yi dērewa nge Hēsibonin yeru

si su wāa wuu bākō gen kōnnōn bōkuō.

Wunen wēru ta dēdewa mam mam nge Libanin
 kōsu yeru

te ta Damasi mēera.

6 Wunen wira suarewa nge guu te ba mō Kaameli.

Ma wunen tara ya ballimō nge beku gobigiru
 sere ya sina bokon bwēra kpuro mwa.

7 Wunen buram banda, a man wēre too.

Wune sōora nen kĩru kpuro wāa.

8 Wunen wasi yi dēdewa nge kpakpa bāa.

Wunen bwāsu su sāawa nge dāa marum swaaru.

9 Na nē, kon kpakpa yōwa kpa n yen marum nēnē.

Wunen bwāsu su sāawa nge resēm swaaru.

Wunen wēsiaru ta nuburu do nge dāa marum mē
 ba mō pōmu.

10 Nā n nun sōsu, na ra n nuku dobu mō nge wi u
 tam durom nōra.

Kurō u nē,

tam mē, mu kokuo nen kīnasin sō
 mu du win nōo sōo ù n dweeyamō.

11 Na sāawa nen kīnasigii,
 ma win kĩru kpuro wāa nē sōo.

Kīana sōora nuku doba wāa
Kurō u nē,

12 ñen kīnasi, a yarima su da baru kpaanɔ kpa sa n
wãa mi.

13 Bururu sa ko se su da dãa gbaarɔ,
su wa resem tɔka ka dãa te ba mɔ̀
gerenadi yà n kpare ya wẽsu sãa.
Miya kon nun kīru sɔ̀si.

14 Dãa te ba mɔ̀ mandaragore ta ten turare yẽkamɔ̀.
Beseñ yenu kɔ̀nnɔwɔ̀, sa dãa marum kpuro mɔ̀ mɛ
mu dobu bo,
ginakugim ka gisɔ̀ku gegim.
Na mɛ kpuro yii wunen sɔ̀ ñen kīnasi.

8

1 À n daa sãa ñen sesu mero turosi, kon ka nun
yinna tɔ̀wɔ̀,
kpa n nun bɔ̀kasi, goo kun maa man gemmɔ̀.

2 Kon ka nun da ñen meron yenuɔ̀
kpa a man bwisi kɛ̀.

Kon nun tam nubu durorugim wẽ
mɛ na kua ka dãa bii ni ba mɔ̀ gerenadi.

3 Na kī na n ñen wiru sɔ̀ndi win nɔ̀m dwareɔ̀,
kpa win nɔ̀m geu gu man bɔ̀kasi.

4 Bɛɛ Yerusalemun wɔ̀ndiaba, na bɛɛ sɔ̀mɔ̀,
i ku ñen kīnasi yamia saa ye u ñ kī u se.

Wɔ̀ndiaba ba nɛɛ,

5 wara u wee gbaburun di u win kīnasi gballi.

Kīrun dam

Kurɔ̀ u nɛɛ,

na nun yamia dãa saarɔ̀ wunen yɛnun bɔ̀kuɔ̀,
mi wunen mero u wunen gura sua u nun mara.

6 A de nɛ turon gari yi n wãa wunen gɔ̀ruɔ̀.

A de a n nɛ turo bɔ̀kasi.

Domi kīru ta dam mɔ̀wa nge gɔ̀.

Nisinu nu maa sāawa gāa gəbunu nge gəribun wāa yeru.

Nin dam mu sāawa nge dōo yari.

Yinni Gusunən min diya yi wee.

⁷ Nim wōkun nim ka mən kpāaru mu n̄ kpē mu kīrun dōo go.

Meya maa daanun nim yiburu ta n̄ kpē tu kīi te wukiri.

Tənu wi u win dukia kpuro wē bu ka n̄n kīan sō, u n̄ kīi te wasi.

Yen kəkərə, ba koo n̄n gemwa.

Kurən sesubu ba nee,

⁸ sa sesu piibu mə wi u kun gina bwāa kpia.

Aməna sa ko n̄n kua sanam mε ba n̄n kīan na.

⁹ U n sāa nge gbāraru,

sa ko tu tāsisiawa ka sii geesu.

U n maa sāa nge kənnə,

sa ko ge kərewa ka dāa ye ba mə sedurun gambo.

Kurə u nee,

¹⁰ na sāawa nge gbāraru,

ma nən bwāa ya sāa nge wuu kōsobun wāa yeru.

Nən kīnasi u yē ma na bəri yendu mə win mi.

Durə u nee,

¹¹ Saloməə u resəm tōkan gbaaru mə Baali Haməəwə.

Ma u gbaa te kōsobu nəmu səndia.

Ben baawure u ra ka sii geesun gobi nərəbu (1.000) nεwa

bu sere gbaa ten marum səri.

¹² Saloməə u win sii geesun gobi nərəbu (1.000) suo u n mə,

kpa u win gbaa kōsobu yen goobu (200) wē.

Nəna na nən tiin resəm gbaaru mə,

ma na tu kōsu.

13 A de n wunen nɔɔ nɔ nɛn kɪnasi,
 wunɛ wi a ra n wãa dãa gbaaru sɔɔ.
 Kpaasiba kɪ bu gu nɔ.

Kurɔ u nɛɛ,

14 a wasi suo nɛn kɪnasi,
 kpa a n sãa nge yaa kpiku n̄ kun mɛ nge gini kpɛma
 ye ya wãa guuru wɔllɔ mi yaka nubu durorugisu
 wãa.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8